

50 ГОДИНИ
ОКРЪЖЕН
СЪД
ТЪРГОВИЩЕ

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖЕН СЪД
ТЪРГОВИЩЕ И РАЙОННИТЕ
СЪДИЛИЩА ОТ ТЪРГОВИЩКИЯ
СЪДЕБЕН ОКРЪГ ЗА 2009 ГОДИНА**

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖЕН СЪД ТЪРГОВИЩЕ И РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ ОКРЪГ ЗА 2009 ГОДИНА

Отчетният доклад за дейността на Окръжен съд Търговище и Районните съдилища от Търговищкия съдебен окръг за 2009 година е изготвен в съответствие с новите изисквания на Висши съдебен съвет по Протокол №1 от 11.01.2010 г. от заседание на Комисията по правни въпроси и дадените указания с писмо на Висш съдебен съвет - Комисия по правните въпроси с писмо изх.№ 91-00-009 от 19.01.2010 година. Публикуван е в интернет страницата на ТОС в съответствие с изискванията на чл. 5, ал. 2 от Закона за съдебната власт и Решение по Протокол № 8/07г. на ВСС. Към доклада са изготвени и приложени отчети за дейността на съда през 2009 година, съгласно новоутвърдените образци от ВСС.

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В ОКРЪЖНИЯ СЪД:

1. ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА

През отчетната 2009 година в Търговищкия окръжен съд са постъпили **ОБЩО 773 броя дела**

при 867 броя дела за 2008; 1874 дела за 2007 година и 1705 за 2006 година, т.е. с 94 броя по-малко от 2008 година.

От тях:

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА – 470 броя при 531 броя за 2008; 1408 броя за 2007 година и 1137 броя за 2006 година, **от които:** първоинстанционни - 166; въззивни - 281; фирмени дела - 23.

Делата са с 61 броя по-малко от предходната година. Намалението се дължи на намаления брой на въззивните граждански дела

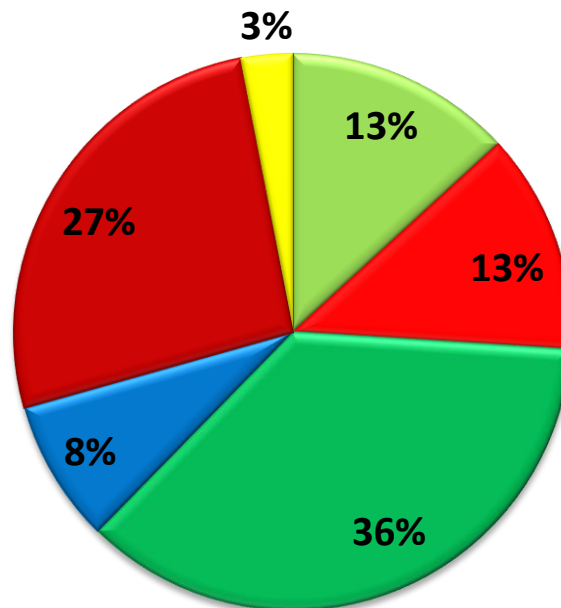
НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА – 303 броя при 336 броя за 2008 год.; 466 за 2007 година и 568 за 2006 година, **от които:** първоинстанционни ОХ- 32; частни наказателни дела първа инстанция 48 / от които 9 АНД/ ; ЧНД разпити – 19 ; въззивни наказателни дела – 115 / от които 13 ВАНД/ ; частни наказателни дела II инстанция - 89. Общият брой постъпили наказателни дела е с 33 по-малко, което се дължи на намалението на ЧНД първа инстанция.

След рязкото намаляване на постъплението на делата през 2008 поради промяната на подсъдността по административните дела и НАХ делата, както и ограничения брой фирмени дела вследствие на законодателната промяна за преминаването на Търговски регистър към Агенцията по вписванията, намалението през отчетния период спрямо предходния е минимално и не касае основните видове дела.

Графика 1

Постъпили дела в ТОС през 2009г. по видове

- Граждански дела I   ■ Наказателни I   ■ Граждански дела II
■ Търговски   ■ Наказателни II   ■ Фирмени

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА ЗА ПОСТЪПЛЕНИЕТО НА НАКАЗАТЕЛНИ И ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА В ПЕРИОДА 2006 – 2009 ГОДИНА В ТЪРГОВИЩКИЯ ОКРЪЖЕН СЪД

Видове Дела постъпили	2006г.	% от всички	2007г.	% от всички	2008г.	% от всички	2009г.	% от всички
Наказателни I	163	18.38%	127	12.54%	116	14.16%	99	13.20%
Наказателни II	226	25.48%	277	27.34%	220	26.86%	204	27.20%
Общо	389	43.86%	404	39.88%	336	41.03%	303	40.40%
Граждански I	136	15.33%	156	15.40%	148	18.07%	166	22.13%
Граждански II	362	40.81%	453	44.72%	335	40.90%	281	37.47%
Общо	498	56.14%	609	60.12%	483	58.97%	447	59.60%
Общо-Нак.иГр.	887	100.00%	1013	100.00%	819	100.00%	750	100.00%

Забележка: Към гр.д. са включени търговските; не са включени АХ делата, фирмените дела и жалбите за бавност.

Посочените по-горе цифри сочат, че общият брой на основните видове дела-наказателни и граждански е намалял в четиригодишния период със 137 броя дела. От тях наказателните дела са с 86 по-малко, а граждански дела са с 51 по-малко в сравнение с 2006 година.

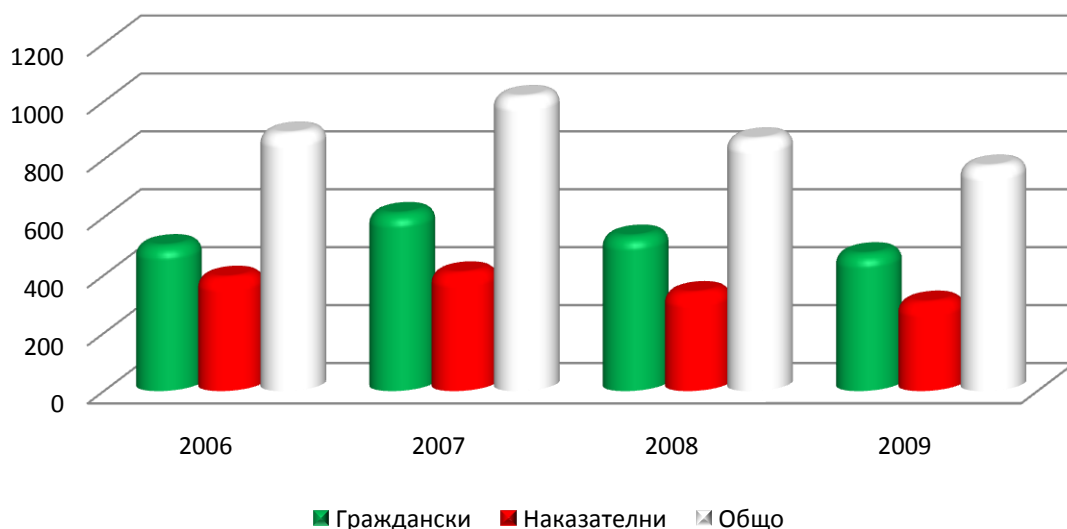
Спрямо предходната година общият брой е намалял със 69 дела, от които наказателни 33 броя и граждански 36 броя.

Общият извод, който може да се направи е, че е запазено съотношението между основните видове дела. Като цяло намалява броя на постъпващите основни видове дела. Единствено наказателните втора инстанция запазват сравнителна устойчивост.

В същото време се увеличават, макар и минимално гражданските I инстанция дела, в които са включени и търговските. Чувствително намаляват въззивните граждански дела.

Графика 2

ПОСТЪПЛЕНИЯ ПО ОСНОВНИТЕ ВИДОВЕ ДЕЛА В ТЪРГОВИЩКИ ОКРЪЖЕН СЪД ЗА ПЕРИОДА 2006 - 2009 г

2. СРЕДНО МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ 2009 г.

ОБЩО средно месечната натовареност ПО ЩАТ на един съдия на база 12 месеца е:

- по **постъпили** дела – **4.6** броя при 5.16 броя за 2008 г.
- по дела за **разглеждане** – **5.15** броя при 5.76 бр. за 2008 г.
- по **свършени** дела – **4.6** броя при 5.20 броя за 2008 г.

Средно месечната натовареност по щат на един съдия, разглеждащ **НАКАЗАТЕЛНИ** дела на база 12 месеца е :

- по **постъпили** дела – **3.6** броя при 4. 00 броя за 2008 г.
- по дела за **разглеждане** – **3.9** броя при 4.45 броя за 2008г.
- по **свършени** дела – **3.64** броя при 4.15 броя за 2008 г.

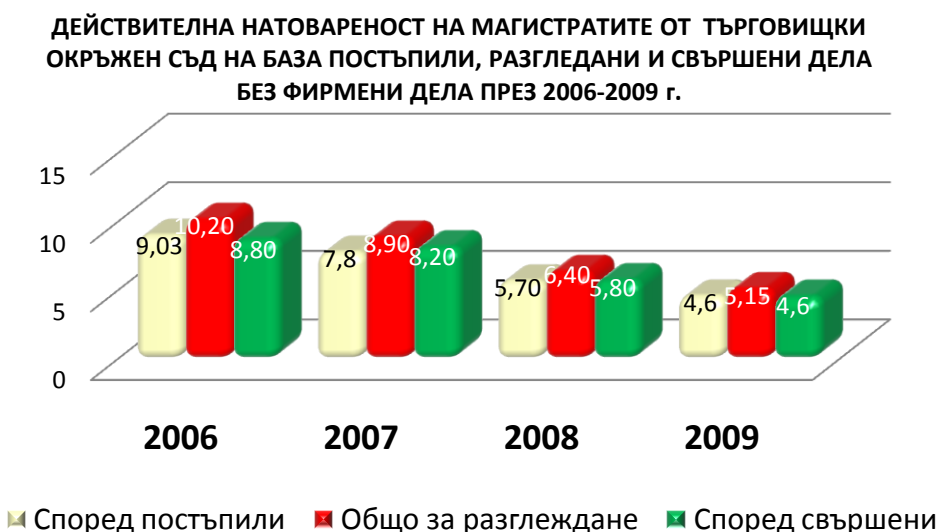
Средно месечната натовареност по щат на един съдия, разглеждащ **ГРАЖДАНСКИ** дела на база 12 месеца е :

- по **постъпили** дела – **5.6** броя при 6. 32 броя за 2008 г.
- по дела за **разглеждане** – **6.4** броя при 7.06 броя за 2008г.
- по **свършени** дела – **5.6** броя при 6. 25 броя за 2008 г.

В следващата графика съм посочил действителната натовареност на съдиите от окръжен съд през периода 2006-2009 година. В графиката не са включени фирмените дела за да е видна натовареността по основните видове дела

В отчетната година натовареността според отработени човекомесеци и тази по щат съвпада.

Графика 3

3.СВЪРШЕНИ ДЕЛА

През годината са свършени общо 775 броя дела при 874 за 2008 г.; 1929 броя за 2007 година. От тях 691 дела свършени с постановяване на акт по същество при 794 за 2008 г.; 1837 за 2007 година, като 84 дела са прекратени.

От общо свършените 775 броя дела средно месечно по щат на един съдия при база 12 месеца са свършвани по 4.61 при 5.20 броя за 2008 г. и 13.45 дела за 2007 г. По съдии данните са посочени в Приложение 2.

Като се имат пред вид посочените данни за средномесечното постъпление на делата /4.6/, делата за разглеждане /5.15/ и по свършени дела /4.62/ се налага ИЗВОДА, че съдиите от Търговишки окръжен съд са свършили средно месечно малко повече от постъпилите дела, но следва да се положат усилия за повишаване на броя на разгледаните дела.

4.СРОЧНОСТ

От общо свършените през годината 775 броя дела в тримесечен срок са били свършени 682 дела или 88.3 % при 92.4 % за 2008 г.; 96% за 2007 година, т.е. бързината е намалена, макар и минимално, но **при запазени много добри показатели.**

От гражданските дела 86% са свършени в 3 месечен срок при 90 % за 2008 и 2007 година, а от наказателните 91 % при 97 % за 2008 г.; 98% за 2007 година. Налице е минимално влошаване на този показател.

От наказателните общ характер дела 72% са решени в 3 месечен срок при 70 % за 2008 г. и 73% за 2007 г., т.е. показателят е минимално **подобрен**.

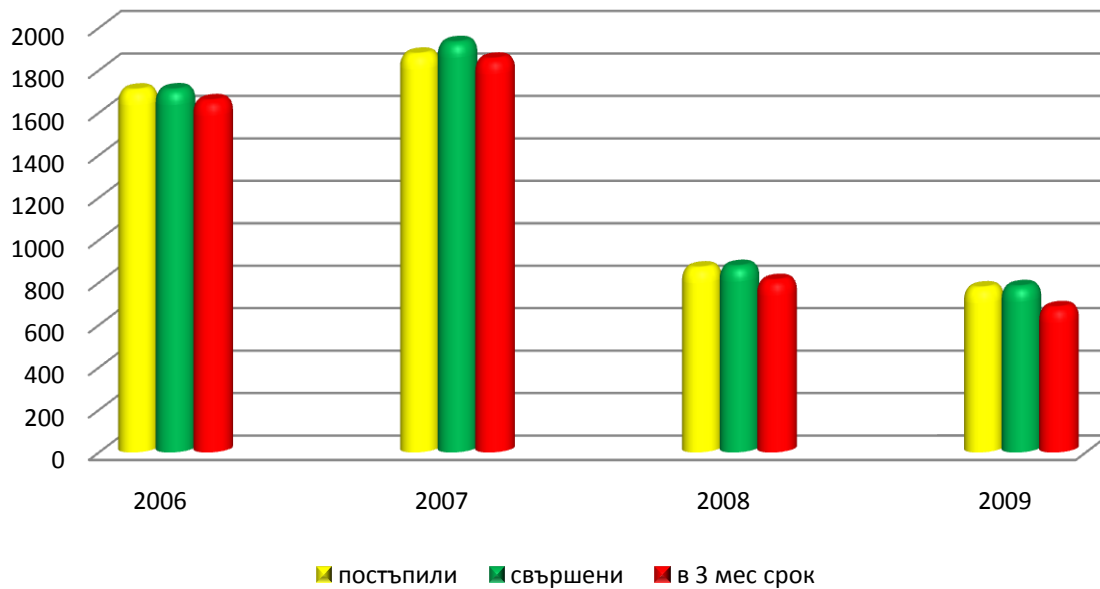
От въззивните НОХ дела 88 % са решени в законоустановения 3 месечен срок при 97% за 2008 година . Налице е влошаване на този показател.

От първоинстанционните граждански дела 63 % са решени в законоустановения 3 месечен срок при при 63% за 2008 г. Показателят е запазен спрямо предходната година.

От въззивните граждански дела 94 % са решени в 3 месечен срок при 99% за 2008 г.. Налице е минимално влошаване на този показател.

Графика 4

СЪОТНОШЕНИЕ НА СВЪРШЕНИТЕ СПРЯМО ОБЩО ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА В ТЪРГОВИЦКИ ОКРЪЖЕН СЪД ЗА ПЕРИОДА 2006 - 2009 г.

5. ОТЛАГАНЕ НА ДЕЛАТА

Продължава тенденцията на намаляване процента за отлагане на наказателните общ характер дела – 36.7 % при 43.4 % за 2008 г.; 48% за 2007 година и 50.7% за 2006 година.

От насрочените ВНОХД се отлагат 8% от делата при 5.5 % за 2008 г. и 6.9 % за 2007 година т.е. показателят е леко влошен.

От първоинстанционните граждански дела, след първото по делото заседание се отлагат 5.03% от делата при 9.9% за 2008. Показателят е значително подобрен - през 2007 година е бил 20.8%.

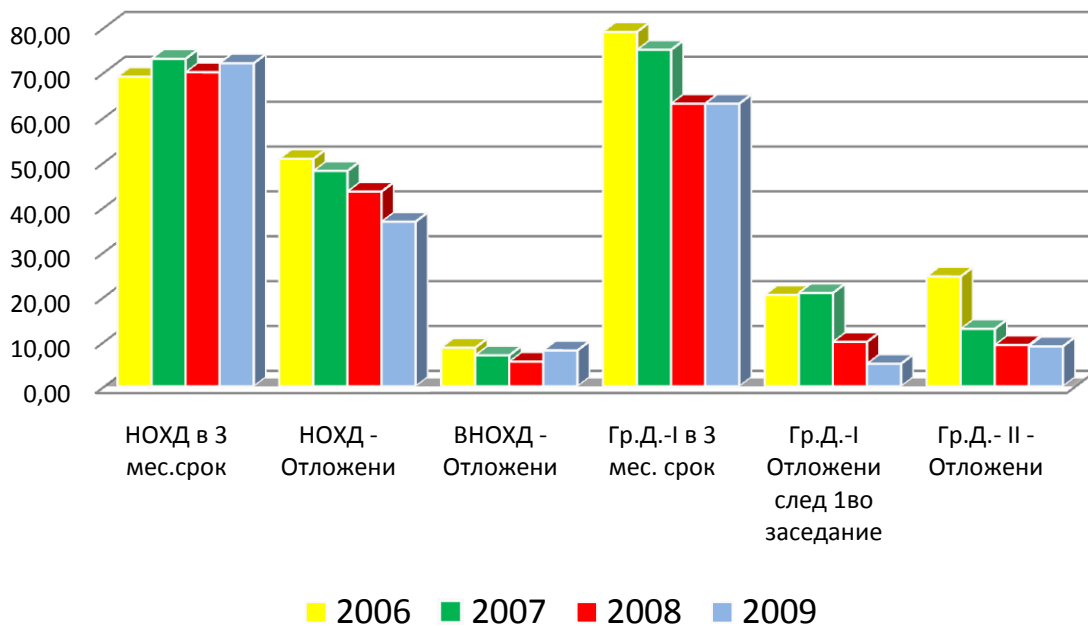
Подобрен е процента на отложените въззивни граждански дела – 8.9 % при 9.2 %. За 2008 г.; 12.8 % за 2007 година и 24% за 2006 година.

Изложеното сочи, че е **ПОДОБРЕН** показателят- отлагане на делата, както на наказателни дела, така и на гражданските, с изключение на леко влошения показател за ВНОХдела.

Графика 5

СРАВНИТЕЛНА ГРАФИКА ЗА ПРОЦЕНТА НА ОТЛОЖЕНИТЕ СПРЯМО НАСРОЧЕНИТЕ ДЕЛА В ТОС И СВЪРШЕНИТЕ В ТРИМЕСЕЧНИЯ СРОК ЗА ПЕРИОДА 2006 - 2009 г.

6. НЕСВЪРШЕНИ ДЕЛА

Към края на 2009 г. са останали несвършени /висящи/ общо 91 броя дела/ 69 граждански и 22 наказателни/ , при 93 броя дела за 2008 година, 100 дела за 2007 година.

При 34 броя НОХД за разглеждане през 2009 година са останали несвършени само 2 дела, докато за 2008 година делата за разглеждане са били 29 и отново са останали 2 броя, т.е. налице е значително подобряване на този показател спрямо 2008 година и спрямо 2007 година, когато несвършените дела са били 10 броя.

АНАЛИЗ ПО ВИДОВЕ ДЕЛА

I. ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ ПРОИЗВОДСТВА

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА I инстанция:

1. Брой дела за **разглеждане** през 2009 година - **107**, от които:

- новообразувани – 99 броя.
- несвършени към 1.1.2009 година - 8.

2. Брой **свършени** дела - **98 бр.**, от които:

- в срок **до 3 месеца** - 89 или **90.8 %** при 93.4 % за 2008; 92 % за 2007 година и 94% за 2006 година, т.е. показателят бързина е запазен в четиригодишния период.

Несвършени - 9 броя или 8.4 % спрямо делата за разглеждане при 6 % за 2008 година; 9 % за 2007 година и 8 % за 2006 година, т.е. показателят е запазен в четиригодишния период.

2.1. Брой на решените дела **по същество** - **92**, от които 29 НОХД; 44 частни наказателни I инстанция и 19 разпити.

2.2. Брой на прекратените дела - 3 със споразумение по чл. 384 от НПК; 3 ЧНД по други причини.

3. Брой на **решените НОХ дела** по същество с произнасяне на присъда - 29, в това число „Престъпления против личността” - 4; „Престъпления против собствеността” - 4; „Престъпления против стопанството” - 3; „Престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна системи” - 1; „Престъпления против дейността на държавни органи и ОО” - 4; „Общопасни престъпления” - 13 броя.

4. Брой **обжалвани и протестирани** дела - 15 НОХД и 5 ЧНД.

5. Средна натовареност по наказателни дела: първоинстанционните наказателни дела са 12.8 % от постъпилите дела; 12.35 % от всички дела за разглеждане и 12.6 % от общо свършените дела. За 2008 година съотношението е било 13.4 % от постъпилите, 13.4 % от делата за разглеждане и 13.8 % от свършените дела. За 2007 година съотношението е било 7 % от постъпилите, 7% от делата за разглеждане и 7% от свършените

дела и за 2006 година е било -11 % от постъпилите, 11% от делата за разглеждане и 11% от свършените дела. Налице е тенденция към леко увеличаване относителния дял на наказателните първа инстанция дела в 4 годишния период.

Само НОХделата са се увеличили от 19 на 32 броя.

Тежестта на видове разпределени и решени дела е еднаква за всички съдии, тъй като се разпределят на принципа на случайния подбор чрез програмен продукт.

6. Структура на наказаната престъпност:

Видове и брой по глави от НК - с присъди по решенията 29 НОХдела са били признати за виновни и са наложени наказания на 36 броя лица, оправдани са - 2 лица. В това число по гл. II „Престъпления против личността” - 4 осъдени лица; по гл.V „Престъпления против собствеността”- 5 осъдени лица; по гл. VI” Престъпления против стопанството” – 5 осъдени лица /от тях 3 със споразумение по чл. 381 - 384 от НПК /; по гл. VII „Престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна системи” - осъдени 1 лице; по гл. VIII „Престъпления против дейността на държавни органи и ОО”- осъдени 7 лица /от тях 3 със споразумение по чл. 381 - 384 от НПК/, оправдани 1 лице; по гл. XI „Общопасни престъпления” - осъдени 14 лица /от тях 6 със споразумение по чл. 381 - 384 от НПК/ и един оправдан.

ДЕЛА със значим обществен интерес не са постъпвали и не са разглеждани през 2009 година.

6.1. Относителен дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления:

по гл. II „Престъпления против личността”, по гл.V „Престъпления против собствеността”, по гл. VII „Престъпления против финансовата, данъчна и осигурителна системи” на 100 % са били осъдени лицата;

по гл. VIII „Престъпления против дейността на държавни органи и ОО” - при 8 съдени лица е било оправдано едно.

по гл. XI „Общопасни престъпления” - при съдени 18 лица едно е оправдано.

От всичко съдените 41 лица са били оправдани 2 лица или 4.8 %.

6.2. Наказана престъпност: От общия брой разгледани 32 дела с постановена присъда са били осъдени 36 лица и 2 лица са били оправдани.

7. Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди - налице е минимален брой на оправдани лица спрямо общо осъдените. Причина - липса на доказателства.

КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

От постановените през 2009 година актове по същество по наказателни I инстанция дела са били обжалвани 20 акта – 15 по НОХД и 5 по ЧНД.

През 2009 година от въззивната инстанция- Апелативен съд Варна са свършени общо 16 от обжалваните дела с постановени съдебни актове, както следва:

- по 8 дела присъдите са били потвърдени;
- по 5 дела присъдата е била изменена, от които по 2 дела е намалено наказанието, по 2 дела присъдата е била изменена в други части, по едно дела в гражданската част
- по 3 дела присъдите са отменени с връщане на делото за ново разглеждане на Окръжен съд.

Само едно от делата, по които присъдата е била отменена, е върнато в ТОС през 2009 година - НОХД 165/2009 година **ПРИЧИНА ЗА ОТМЯНА:** с решение № 183 от 17.12.2009 година на Апелативен съд гр. Варна присъдата е била отменена и делото върнато за ново разглеждане поради допуснато съществено процесуално нарушение, несъобразяване с разпоредбата на чл. 101 от НПК- не е бил назначен особен представител на непълнолетни пострадали при наличие на противоречиви интереси с родителя им;

ИЗВОДА, който следва да се направи от цялостния поглед върху работата на **НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ** е, че са постановявани качествени актове, за което говори и броя на потвърдените такива. Следва да се има предвид, че няма съответствие между обжалваните през годината съдебни актове и тези, които се връщат през същия период, поради което и не може да се направи съпоставка и в достатъчна степен достоверни изводи.

ПРЕДЛАГАМ показателят качество и отменени съдебни актове да се определя за по-дълъг период за по-голяма точност.

**ПРИЧИНИ ЗА ОТЛАГАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР
ПРЕЗ 2009 ГОДИНА**

Заболяване на подсъдимия	Отсъствие на страните	Отсъствие на защитник	Отсъствие на вещи лица; Неизготвяне на експертиза	Представяне на нови доказателства	Други
2	2		2	13	9

От таблицата е видно, че основна причина за отлагане на наказателните общ характер дела е събирането на нови доказателства за разкриване на обективната истина в процеса. От общо отложените 25 броя дела, по тази причина са били отложени 13 броя дела.

От общо насрочените 68 броя наказателните общ характер дела, пет дела са били отлагани многократно по различни причини. От тях две от делата са отлагани поради неявяване на подсъдимите; едно от делата е отлагано поради отсъствие на вещи лица или неизготвяне на експертизата; едно поради отсъствие на страните и 9 по други причини.

Броя на отложените спрямо насрочените дела показва процента за отлагане на наказателните общ характер дела – 36.7 %, но следва да се има пред вид, че това се дължи на нееднократното отлагане на 5 от делата.

Както вече посочих продължава тенденцията на намаляване процента на отлагане на наказателните общ характер дела спрямо предходните години- 43.4 % за 2008 г.; 48% за 2007 година и 50.7% за 2006 година.

Независимо от отлагането на делата, в тримесечен срок са решени 72 % от общо свършените НОХдела.

В изготвения доклад за извършена ревизия на наказателно отделение на ТОС, съгласно Заповед № 373 от 15.10.2009 година на Председателя на Апелативен съд гр. Варна е констатирано, че е налице високо качество и изготвяне в срок на съдебните актове; липса на отменени актове; най-нисък процент на отложени наказателни дела.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА I инстанция 2009 г :

1. Брой дела за разглеждане – **225 дела** при 230 за 2008 г., от които:

- новообразувани – 189 дела при 195 за 2008 г. и
- несвършени към 01.01.2009 год. - 36 дела при 35 бр. за 2008 г.

2. Брой **свършени дела** – **184 дела** при 194 за 2008 г., от които:

- в срок **до 3 месеца- 130 или 71 %** , при 143 или 74 % за 2008 г.; 75 % за 2007 година и 79% за 2006 година, т.е. показателят е запазен.

Брой **несвършени – 40 броя или 17.7 %** спрямо делата за разглеждане при 36 или 15.6 % за 2008 г. ; 18 % за 2007 година и 21 % за 2006 година, т.е. показателят е запазен.

2.1. Брой на решените дела по същество – 132 дела.

2.2. Брой на прекратените дела – 52 дела.

3. Видове на решените дела по същество - 132 броя, от които 24 иски по СК, 21 облигационни иска, иски по КТ-2; по несъстоятелност- 6, дела по Търговския закон-20; други дела- 36 и 23 фирмени дела.

към граждански I инстанция са включени:

ТЪРГОВСКИ ДЕЛА - 68 броя постъпили, 10 броя несвършени в началото на отчетния период; 78 броя за разглеждане, 57 броя свършени, от които 36 броя или 63 % в тримесечен срок. По 29 броя дела съдът се е произнесъл с акт по същество, а 28 дела са прекратени;

ФИРМЕНИ ДЕЛА – 23 броя, свършени в 3 месечен срок с акт по същество.

Следва да се има предвид, че през 2009 година са били произнесени и решения за промени по 60 фирмени дела.

Произнесени са 8 броя решения по делата за несъстоятелност / 5 броя по чл. 632 и 3 броя по чл. 735 /.

Както решенията за промени по фирмените дела, така и решенията по делата за несъстоятелност по чл. 630, чл. 632, чл. 705, чл. 710 и чл. 735 от ТЗ не се включват в броя на постановените по същество съдебни актове.

6. Средна НАТОВАРЕНОСТ по граждански дела:

Първоинстанционните граждански дела са 24.45 % от постъпилите дела; 25.86 % от всички дела за разглеждане и 23.6 % от общо свършените дела при 22.5 % от постъпилите дела; 23.8 % от всички дела за разглеждане и 22.2 % от общо свършените дела за 2008 г.; за 2007 година съотношението е било 8% от постъпилите, 9.5% от делата за разглеждане и 8% от свършените дела, а за 2006 година е било - 8 % от постъпилите, 9 % от делата за разглеждане и 8 % от свършените дела.

Увеличението на относителния дял на граждански първа инстанция дела от 2008 година се дължи на силно намалелия общ брой дела в това число на фирмените дела и липсата на административни дела. Налице е минимално увеличение спрямо предходната година.

Въпреки относително запазващия се брой обаче на първоинстанционните граждански дела, може да се направи извод за повишаване на необходимото време, което съдиите отделят за решаване на делото. Т.е. делата като количество запазват своя брой, но значително се увеличава работата по тях, поради настъпилите изменения в ГПК. Отделя се все повече време на предварителното проучване на делата и това значително много допринася за правилното им решаване. От друга страна обаче отчитането на статистическите данни по зададените ни критерии, не държи сметка за това каква е продължителността на делата от момента на постъпване на исковата молба, до момента на постановяване на решението. А това време, с оглед на новите процесуални срокове расте. Именно това е причината да има и минимално увеличение на висящността на делата в края на годината, в сравнение с предходни периоди.

ОБЖАЛВАНИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА I инстанция –

От образуваните през 2009 година граждански дела, приключили с постановено през 2009 година решение са обжалвани 10 броя дела / от които 6 частни граждански дела/ .

В Апелативен съд Варна през 2009 година са постъпили 35 броя граждански и търговски дела, разгледани от Окръжен съд Търговище. От предходната година е имало 5 броя висящи.

От общо свършените 38 броя дела резултатите са следните:

- Оставени в сила 10 броя
- Изменени отчасти 13 броя
- Отменени изцяло с пост. на ново решение - 2 бр
- Обезсилени решения 2 броя
- Прекратени 11 броя
- Качество на правораздаването.

За цялата 2009 година има върнато само едно изцяло отменено решение, като същото е постановено по дело, от описа за 2006 г. Повечето от обжалваните пред Апелативен съд граждански дела, са били потвърждавани или изменяни. Това са дела по облигационни искиове, най-вече за обезщетения по чл.45 от ЗЗД и по ЗОДОВ. Тук изменението на размера на обезщетенията от една страна се дължи на субективната преценка от справедливото овъзмездяване на вредите и на това, че случаите са много различни и не може да има абсолютно утвърдена съдебна практика по този въпрос.

ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

От образуваните през 2009 година търговски дела, приключили с постановено през 2009 година решение са обжалвани 13 броя дела. Няма резултати от второинстанционна проверка.

От разгледаните в предходни отчетни периоди са се върнали общо 11 дела/ от обжалвани 13 броя/, от които:

Потвърдени – 4 бр. решения; отменени – 1 бр. решения; изменени – 4 бр. решения; 1 бр. отменено определение.

II. ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА II инстанция 2009 г.:

1. Брой дела за **разглеждане** – **221** от тях / 130 ВНОХдела и 91 ВЧНдела/, от които:

- новообразувани – 204 дела /115 ВНОХдела и 89 ВЧНдела/;

- несвършени към 01.01.2009 година – 13 при 17 броя за 2008 г.

2. Брой **свършени** дела - **208**, от които:

- в срок до 3 месеца – 190 дела или 91.4% при 224 или 98.3 % за 2008 г.; 100 % за 2007 година и 100 % за 2006 година, т.е. показателят е влошен.

Несвършени –13 броя или 5.8% при 17 броя или 7 % спрямо делата за разглеждане за 2008 г. ; 8% за 2007 и 13% за 2006 г т.е. показателят продължава да се подобрява, броя на висящите дела е намалял.

3.Брой на решените дела **по същество** – **199** / 114 по въззивни НОХД и 85 по въззивни ЧНД/, както и 9 прекратени.

4. От свършените през отчетния период въззивни НОХД, **резултатите** са следните - Брой отменителни решения- 19 или 16% от решените, изменителни – 24 или 20 %, потвърдителни решения – 60 или 50 % и прекратени- 4 броя. Показателите сочат, че по половината от делата са потвърдени съдебни актове на районните съдилища. Минимален е делът на отменените.

От изменените съдебни актове в един случай е приложено условно осъждане, в два случая е отменено условното осъждане, по едно дело е изменена присъдата в гражданската част, останалите случаи касаят размера на наложените наказания.

Причините за отмяна на първоинстанционните актове по ВНОХ дела са посочени в обобщения анализ за работата на районните съдилища.

5. Брой обжалвани и протестирани въззивни дела – няма.

6. **Средна натовареност** по въззивни наказателни дела: 26.4 % от постъпилите дела; 25.5 % всички дела за разглеждане и 26.9 % от общо свършените дела при 25.4 % от постъпилите дела; 25.3 % всички дела за разглеждане и 26.08 % от общо свършените дела за 2008 г.; 2007 година съотношението е било 15 % от постъпилите, 15% от делата за разглеждане и 15% от свършените дела и за 2006 година е било - 13 % от постъпилите, 14% от делата за разглеждане и 13% от свършените дела.

Увеличението на относителния дял на наказателните дела II инстанция през 2008 г. се дължи на силно намалелия общ брой дела в това число на фирмените дела и липсата на административни дела. Спрямо предходната година относителния дял е запазен.

7. Тежестта на видове разпределени и решени дела е еднаква за всички съдии, тъй като се разпределят на принципа на случайния подбор чрез програмен продукт.

ДАНИИ

по чл. 29, ал. 8

ОТ ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СЛЕДСТВА

През отчетната 2009 г. на основание чл. 15, ал. 1 от ЗСРС председателят на Търговищкия окръжен съд е дал общо 190 броя разрешения за използване на СРС, от които 158 броя са във вр. с чл. 251 от ЗЕС.

От всичките 190 броя разрешения по 51 броя е предоставена информация за прекратяване на използването на СРС, поискани са и са дадени разрешения за унищожаване на събраната информация, която няма да послужи за изготвяне на ВДС, съгласно чл. 175, ал. 6 от НПК.

От дадените 32 броя разрешения за използване на СРС по чл. 3 от ЗСРС, по всички е предоставена информация за прекратяване на използването на СРС, поискани са и са дадени разрешения за унищожаване на събраната информация, която няма да послужи за изготвяне на ВДС, съгласно чл. 175, ал. 6 от НПК.

По две от тях са изготвени ВДС, съгласно чл. 176 от НПК, и са ми предоставени за съхранение в срок.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА II инстанция 2009 г.:

1. Брой дела за **разглеждане** – **313** /226 въззивни граждански и 87 частни граждански II /, от които:

- новообразувани **281** /197 въззивни граждански и 84 частни граждански II /;
- несвършени към 01.01.2009 година - 32.

2. Брой **свършени дела** - **285**, от които

в срок **до 3 месеца** – 273 или **95.8 %** при 328 или 99% за 2008 година; 96% за 2007 година и 100% за 2006 година, т.е. показателят е запазен спрямо предходните две години.

Несвършени – 28 дела или 8.9 % спрямо делата за разглеждане при 32 броя или 8.8% ; 5% за 2007 и 10% за 2006 г т.е. показателят е запазен в 4 годишния период.

3. Брой на **решените дела по същество** – **267**, от които 183 въззивни граждански и 84 частни граждански дела II инстанция. По 19 дела производството е било прекратено.

4. **Резултати** по решения, постановени **по обжалвани** граждански дела на районните съдилища от Окръжен съд - по 45 от делата решенията са били отменени с постановяване на ново решение, по 3 от делата решенията са били обезсилени; брой изменителни - 40, брой потвърдителни решения - 94. Данните сочат на висок процент на потвърждаване на решенията на първоинстанционните съдилища.

Основните причини за отмяна на решенията са посочени в раздела за районните съдилища.

5. Брой **обжалвани въззивни** производства – 52 дела, от които 30 броя образувани и свършени през 2009 година.

Резултати от касационното обжалване на образуваните и свършени през 2009 година дела:

- Потвърдени – 21 броя
- Отменени – 3 броя
- Отменени частично – 2 броя
- Няма резултат по 5 броя;

Анализът показва, че две от изцяло отменените са представлявали правна и фактическа сложност за отношения на собственост, а за третото е липсвала съдебна практика по въпроса за формиране на силата на присъдено нещо. Резултатите говорят за много добра работа по въззивните граждански дела. Следва да се посочи, че по отношение на частично отменените актове, това се дължи до известна степен и на промяна в практиката на ВКС относно произнасянето по правното основание на иска. Това доведе и до съответната промяна и в практиката на ТОС.

6. Средна натовареност по въззивни граждански дела: 36.35% от постъпилите дела; 36% от всички дела за разглеждане и 36.7 % от общо свършените дела при 38.80% от постъпилите дела; 37.5% от всички дела за разглеждане и 37.9 % от общо свършените дела за 2008 г.; 2007 година съотношението е било 24% от постъпилите, 24% от делата за разглеждане и 24% от свършените дела и за 2006 година е било - 21% от постъпилите, 21% от делата за разглеждане и 21% от свършените дела. Минимално е намалял относителния дял на гражданските II инстанция.

Като цяло намаляващият брой на въззивните граждански дела се дължи на няколко **причини**:

Първата от тях е това, че вече приключи процесът на възстановяване на земеделските земи и горите. Тези дела бяха относително голям брой в районните съдилища и голяма част от тях се обжалваха пред окръжния.

Значително се ограничи и възможността за обжалване на действията на съдебните изпълнители.

Възможно е да има и чисто икономически причини, свързани с настоящата криза.

Въпреки това въззивните граждански дела остават с най-голям дял от всички дела за разглеждане, като се запазва дългогодишната тенденция в това отношение в ТОС. Тук следва да се отбележи, както и при първоинстанционните граждански дела, че промените в ГПК налагат също отделяне на повече време при решаването на едно дело. Разпоредбата обаче на чл.272 от ГПК, значително улеснява работата при потвърждаване на съдебните решения и тази норма следва да бъде запазена и занапред.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО В ОБЛАСТТА НА ГРАЖДАНСКОТО ПРАВО

Към настоящия момент почти две години се прилагат нормите на новия ГПК. За този период от време се очертаха някои от слабите места на новата уредба и вече биха могли да се правят изводи както и предложения във връзка с промяна на законодателството.

Съдиите от ТОС, по този въпрос са дали своя коментар и предложения в подробно изложение, до заместник-председателя на Варненския апелативен съд и ръководител на гражданското отделение. Тук следва да се посочи, че основните проблеми се очертават във връзка със заповедното производство и обжалването на отказите пред окръжните съдилища, издаването на изпълнителни листи, завеждането на установителните иски. Друг кръг от проблеми са във връзка с обжалваемостта на някои видове определения, включително и тези, подлежащи на касационно обжалване, обжалването на действията на съдебните изпълнители.

Трети кръг от проблеми са тези за родовата подсъдност на някои видове дела във връзка с начина на определяне цената на иска, освобождаването от държавни такси и субективното съединяване на иски, подлежащи на разглеждане по различен процесуален ред. Тук следва да се посочи и това, че прилагането на различен процесуален ред за разглеждането на делата, заведени от и срещу търговци в окръжните и районните съдилища, е силно критикуван от много от колегите. Към въпросите, които биха подлежали на промяна по търговските спорове би следвало да се прибави и това доколко ефективна е двойната размяна на книжа.

От допълнение и поправки се нуждае и ПАРОВАС, както и законът за държавните такси.

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Брой на работещите в окръжния съд съдии:

През 2009 година по щат в Търговищкия окръжен съд са работили 13 СЪДИИ и един МЛАДШИ СЪДИЯ. До м. юни работи младши съдията Антонова, а след това бе назначена младши съдията Кокоева, която да края на годината бе на обучение в НИП гр. София.

Съдът се ръководи от ПРЕДСЕДАТЕЛ - Тихомир Петков и от трима ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛИ - Силвия Петрова, Мариана Иванова и Десислава Сапунджиева до м. октомври, след което се ръководи от ПРЕДСЕДАТЕЛ - Тихомир Петков и от двама ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛИ - Мариана Иванова и Татяна Даскалова.

Дейността е разпределена в три отделения - "НАКАЗАТЕЛНО", което се ръководи от Председателя, "ГРАЖДАНСКО" и "ТЪРГОВСКО", които се ръководят от Зам. председателите Татяна Даскалова и Мариана Иванова.

2. Брой на служителите:

Според определеното от ВСС щатно разписание, администрацията на Търговишки Окръжен Съд се състои от 26 съдебни служители: съдебен администратор, административен секретар, 8 служители в общата и 16 в специализираната администрация. Няма незаети щатни бройки, като всички назначени служители отговарят на изискванията на Единния класификатор.

От 01.09.2009 година е свободна бройката „управител съдебна сграда“ поради придобиване право на пенсия на служителя.

В работата си проявяват старание, усвояват новите технически средства. Част от тях участваха в курсове за подобряване на квалификацията си, което ще продължи и през настоящата 2010 година, съгласно утвърден учебен план. Всички бяха обучени по приложението на новия ПСАДм.

3. Предложения за промени в щата:

По отношение на съдиите-необходимо да се възстанови зам.председателската бройка – наказателно отделение.

По отношение на съдебните служители считам, че е необходимо увеличение на щата - за „служител по сигурността на информацията”.

ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА на районните и окръжния съд

ОРГАНИЗАЦИЯ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА на магистрати и съдебни служители.

Съгласно чл.249 ал. 1 т. 2 от Закона за съдебната власт, поддържането и повишаването на текущата квалификацията на съдиите, на прокурорите, на следователите, на държавните съдебни изпълнители, на съдиите по вписванията и на съдебните служители се осъществява от Националния институт на правосъдието.

През 2009 година **СЪДИИТЕ ОТ ОКРЪЖЕН СЪД** гр.Търговище са участвали в следните **СЕМИНАРИ**, организирани от **НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО**, а именно:

- 1.Прилагане на общностното право в областта на убежището и имиграцията.
- 2.Несъстоятелност.
- 3.Права на човека.Чл.5 и чл.6 /наказателни аспекти/ на ЕКПЧ.
- 4.Съдебно сътрудничество по наказателни дела. Европейска заповед за арест.
- 5.Съдебно сътрудничество по граждански дела.
- 6.Обучение за наставляване на работното място на магистрати.
- 7.Защита на финансовите интереси на ЕО.
- 8.Член 9,10 и 11 от ЕКПЧ. Гаранции за свободата на мисълта, свободата на изразяване и свободата на сдружаване.
- 9.Съдебна практика на съда на ЕС. Преюдициално заключение.
- 10.Професионална етика и антикорупция.
- 11.Право на интелектуалната собственост.
- 12.Обучение по новия ГПК.
- 13.Защита на класифицираната информация в съдебната система.
- 14.Несъстоятелност.
- 15.Финансови престъпления.

- 16.Отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност.
- 17.Законодателни, институционални и практически измерения на пробацията.
- 18.Проблеми на особените залози.
- 19.Съдебна делба.
- 20.Вписвания в търговския регистър. Обжалване.
- 21.Защита от дискриминация – гражданско–правни аспекти.
- 22.Вещно право.
- 23.Корпоративно управление на ценни книжа.
- 24.Екстрадиция и Европейска заповед за арест.
- 25.Съдебно изпълнение.
- 26.Дружествени спорове и съдебни производства по Закона за търговския регистър.
- 27.Възпиращият ефект на съдебните решения в БОП и корупцията.
- 28.Актуални въпроси на вещното право.
- 29.Ролята на Евроджъст в борбата с транснационалната организирана престъпност.
- 30.Права на човека. Член 8 и член 5 от протокол 7 към ЕКПЧ.
- 31.Борба с организираната престъпност.
- 32.Изпълнителното производство по реда на новия ГПК.

УЧАСТИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ ОТ ТОС В СЕМИНАРИ НА НИП:

1. Граматика и протоколиране.
2. Работа по наказателни дела.
3. Процесът на призоваване.
4. Защита на класифицираната информация.

През 2007година в НИП стартира Програмата за регионално обучение по съдебни райони, със съдействието на Инициативата за укрепване на съдебната система на Американската агенция за международно развитие. В рамките на програмата за 2009 година участва и Окръжен съд – Търговище, като през октомври 2009 година организира регионален семинар на тема „Новото българско процесуално право – практически проблеми при прилагане на ГПК и НПК”. Лектори бяха – съдиите Емануела Балевска – съдия във ВКС и Лада Паунова – съдия в Софийски Апелативен съд – Наказателно отделение. Бяха поканени и участваха съдии от Административен съд – Търговище, Районните

съдилища от Търговище, Попово и Омуртаг, както и прокурори, следователи и дознатели от съдебния окръг. Лекциите бяха записани на звуков носител и възпроизведени в текстов формат.

Търговищкият окръжен съд участва пред НИП и е одобрен за нов семинар по Програмата за регионално обучение през 2010 година. През м. октомври 2010 години е предвиден семинар на тема „Особени производства по ГПК“. Семинарите допринасят не само за повишаване квалификацията на магистратите, но и за уеднаквяване на съдебната практика в Търговищкия съдебен район при прилагането на процесуалните правила.

ПРОВЕРКИ И РЕЗУЛТАТИ ОТ ТЯХ

Със Заповед № 116 от 12.05.2009 година на Главен инспектор от **ИНСПЕКТОРАТА** към **ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ** бе извършена комплексна **ПЛАНОВА ПРОВЕРКА НА ГРАЖДАНСКИТЕ ДЕЛА** на съдилищата от Търговишки съдебен окръг:

на Окръжен съд гр. Търговище от 27.05.2009 година до 28.05.2009 година;

на Районен съд гр. Търговище от 25.05.2009 година до 26.05.2009 година;

на Районен съд гр. Попово от 29.05.2009 година до 30.05.2009 година;

на Районен съд гр. Омуртаг от 28.05.2009 година до 29.05.2009 година.

С АКТ изх. № 1921 от 17.06.2009 година на **ИНСПЕКТОРАТА** към **ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ** /получен в Окръжен съд гр. Търговище на 22.06.2009 година и регистриран с вх. № 2106 от 22.06.2009 година/ с резултатите от извършената проверка в Окръжен съд гр. Търговище бяха дадени препоръки.

На **ОБЩО СЪБРАНИЕ** на съдиите от Окръжен съд гр. Търговище, проведено на 15.07.2009 година съдиите бяха запознати с констатациите от проверката и с дадените указания и препоръки за отстраняване на допусканите пропуски. След направените обсъждания бе достигнато до общия извод, че направените от Инспектората препоръки по акта ще бъдат стриктно спазвани, за което бе уведомен Инспектората с писмо изх. № 892 от 16.07.2009 година на Окръжен съд гр. Търговище.

Съгласно Заповед № ЛС-04-1274 от 02.10.2009 година на **МИНИСТЪРА на правосъдието** бе извършена **планова проверка по изпълнението на договорната дисциплина при отдаване под наем на имоти**, собственост на Министерство на правосъдието в Търговишки съдебен окръг от Стефан Петров Кърчев - старши инспектор в Инспектората.

След получаване на доклада от Инспектората към Министерство на правосъдието, **съобразно дадените указания**, издадох следните заповеди:

ЗАПОВЕД № 59 от 23.11.2009 г.-На основание чл.19 ал.1 вр. чл.16 ал.2 от Закона за държавната собственост, чл.13 ал.2 от ППЗДС, Заповед № ЛС 04-145 от 06.02.2008 год. и доклад от извършена проверка от Инспектората на Министерство на правосъдието бе открита процедура по провеждане на търг с тайно наддаване за предоставяне под наем на обекти- 2 броя офиси, предназначени за банково и информационно обслужване- собственост на Министерството на правосъдието, находящи се във фойето на Съдебна палата – Търговище, партерен етаж, официален вход – от по 5.2 (пет цяло и две десети) кв.м. площ;

ЗАПОВЕД № 58 от 19.11.2009 г. На основание чл.19 ал.1 вр. чл.16 ал.2 от Закона за държавната собственост, чл.13 ал.2 от ППЗДС, Заповед № ЛС 04-145 от 06.02.2008 год. и доклад от извършена проверка от Инспектората на Министерство на правосъдието бе открита процедура по провеждане на търг с тайно наддаване за отдаване под наем на 2 (два) кв.м. площ от фойето на Съдебна палата – Търговище (партерен етаж, официален вход – 1 (един) кв.м. и вход съдебни зали – 1 (един) кв.м. за монтиране на два броя кафе-автомати – по един във фойе.

ЗАПОВЕД № 61 от 24.11.2009 г. на основание чл.19 ал.1 вр. чл.16 ал.2 от Закона за държавната собственост, чл.13 ал.2 от ППЗДС, Заповед № ЛС 04-145 от 06.02.2008 год. на Министерство на правосъдието и поради изтичане срока за наем бе открита процедура по провеждане на търг с тайно наддаване за предоставяне под наем на обект от 264 м², предназначен за ресторант, от които чиста търговска площ (салон) 188 кв.м, кухня 53 кв.м и склад 23 кв.м, собственост на Министерство на правосъдието, находящ се в гр.Търговище, площад „Свобода”, Съдебна палата, приземен етаж – със самостоятелен вход.

На основание ЗАПОВЕД № 373 от 15.10.2009 година на **Председателя на Апелативен съд гр. Варна** бе извършена **ревизия** на Окръжен съд гр. Търговище по **движение на делата**, тяхното образуване, насрочване, спазване на случайния принцип на разпределение, отлагане, срочно написване и качество на съдебните актове.

В изготвения доклад за извършена ревизия на наказателно отделение на ТОС, съгласно обобщаващите изводи, организацията по движението на делата е много добра и е в съответствие със законовите изисквания; високо качество и изготвяне в срок на съдебните актове; липса на отменени актове; най-нисък процент на отложени наказателни дела в Апелативния район.

За търговско отделение е констатирана много добра работа за подготовка на делата за съдебно заседание-размяна на книжа, проведено разпоредително заседание по доказателства и доклад по делата в с.з.; отчетено е, че актовете се изготвят в месечен срок, няма констатирани случаи на забавяне, повечето от делата са в 3 месечен срок; отчетено е много добро качество на работата-липса на отменени актове. Дадени са препоръки въззивните търговски дела да се образуват и отразяват в отделна книга, съгласно чл. 57, ал.2 ПАРОВАС.

Гражданско отделение - по всяко дело се прави проверка на редовността на исковата молба, респективно жалбата при спазване разпоредбите на чл. 140 ГПК, респ. чл.267 от ГПК. В тази насока работата на ТОС е определена като изключително задълбочена и прецизна. Делата приключват в тримесечен срок, не са констатирани случаи на забавяне на изготвянето на съдебните актове. Дадена е отлична оценка на качеството на работа. Посочено е, че основанията за отлагане на делата, както се отразяват в срочните книги, не са формулирани съобразно правилата на ГПК и не дават възможност за обективна преценка дали отлагането е било наложително. С оглед малкия брой, отлаганията не са били безпричинни.

Дадена е препоръка да се въведе отделна срочна книга за въззивните граждански дела, като в нея се отразяват диспозитивите на съдебните актове точно, пълно и четливо, както и причините за отлагане на делата.

В изпълнение на **Решение** по Протокол № 50 от проведено заседание на **ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ** на 03.12.2008 година и Решение № 24.1 по Протокол №13 от проведено заседание на **ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ** на 25.03.2009 година съм организирам провеждането на окръжно ниво на **съвместни съвещания** на съд, прокуратура, адвокатура и органите на досъдебното производство за анализиране причините за прекратяване и връщане на делата от съдебната фаза, обсъждане на противоречива съдебна практика и други проблеми, свързани с прилагането на закона.

В изпълнение на Решението на Висшия съдебен съвет от 03.12.2008 година на Апелативен съд гр. Варна бе изпращана информация за проведените съвместни съвещания, към която се прилагаха и протоколите от проведените съвещания.

На основание Заповед № 57 от 19.11.2009 година на Председателя на ТОС бяха извършени **проверки на дейността на районните съдилища от Съдебен окръг гр.Търговище** по образуването, движението и приключването на делата /граждански и наказателни/; спазване на сроковете за изготвяне на съдебните актове за периода от 01.01.2009 година до 01.12.2009 година.

Проверките бяха извършени от Председателя и двамата зам.председатели и съдии от Окръжен съд гр. Търговище. За резултатите от проверките бяха изготвени информации и дадени препоръки на съдилищата за подобряване на работата им. Общият извод е, че са спазени препоръките от предходната проверка, дейността е подобрена.

СГРАДЕН ФОНД И ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Сграда, оборудване, проблеми:

Търговищкият окръжен и Търговищкият районен съд продължават да ползват предоставената с решение № 47 от 05.02.1999 година на Министерския съвет част от недвижим имот-публична държавна собственост. Създадени са условия за работа на всички магистрати и служители.

В „Съдебна палата“ Търговище се намират и Административен съд, Районен съд, Окръжна и Районна прокуратури.

Управлението и стопанисването на сградата на „Съдебна палата“ е възложено от МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО на председателя на Окръжен съд гр. Търговище. От м.септември е свободна бройката „управител съдебни сгради“, което натоварва допълнително Председателя и Съдебния администратор.

През годината са проведени две охранителни обследвания на сградата, като резултатите са отразени в съответната документация. След комплексна проверка от РЗПАБ бяха изпълнени всички указания по противопожарната безопасност на сградата.

Периодично се извършва проверка, профилактика и текущи ремонти по различните системи /ВиК, електрозахранване, отоплителна система, пожароизвестяване, газификация/.

Изградена бе система за контрол на достъпа до „Съдебна палата“ и видеонаблюдение – вътрешно и външно.

Основният проблем в тази сфера от дейности от години е изключително лошото състояние на отоплителната система, за което нееднократно сме информирали и търсили съдействие от Администрацията на ВСС.

Ето защо отново поставям въпроса, че следва да се предвидят средства за цялостно подменяне на отоплителната инсталацията, тъй като същата е остаряла. Тръбите са корозирали на места и съществува опасност от течове; намалява се ефективността на системата поради запушвания.

Разнасянето на делата по четириетажната сграда на съда затруднява значително съдебните служители. Въпреки изградената рампа за инвалиди и осигурен достъп до залите на първи етаж, придвижването до по-горните етажи е невъзможно. Ето защо е необходимо да се предвидят средства за възстановяване на съществуващия асансьор или изграждането на нов.

Техническо оборудване:

В Търговищкия окръжен съд на базата на сключен договор с "ИО" АД гр. Търговище от 1999 година е изградена компютърна мрежа и въведена програма "Съдебно деловодство", а през 2001 година бе въведена програмата и във "Фирмено отделение". И двете програми работят успешно.

През 2009 година програмния продукт бе актуализиран по Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд като бе направено обновяване на системите за управление на съдебните дела, създаване на централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, внедряване и обучение, съобразно новите изисквания на ВСС и промените в законодателството.

Въведена бе и електронна папка за делата която позволява да се съхраняват в електронен вид всички документи по делата. Всички работни места са оборудвани с компютри, но не всички от тях са достатъчно ефективни за работа. Всички съдии разполагат с програмен продукт "Апис 6". Пусната е интранет страница която спомага за по-добрата комуникация в съда и за икономията на консумативи.

Дейностите се изпълняват от „системен администратор“, който текущо инсталира, актуализира и поддържа софтуера за управление на делата, правно-информационните системи и останалите програмни продукти, необходими за пряката работа на магистрати и служители. Същият участва пряко при изготвяне на статистическите форми и всички необходими справки и отчети. Консултира при закупуване и инсталира компютърна и офис техника.

През годината са получени 3 преносими компютъра, 2 мрежови принтера. Принтерите са монтирани в деловодство и в съдийския коридор което допринася за икономията на консумативи.

Положителна тенденция е и подобряването на работата на софтуера за управление на делата, след последната актуализация е подобрена бързина на системата, сега тя е много по-интуитивна и предоставя набор от нови инструменти за правене на справки. Също така е улеснено въвеждането на информацията по делата.

В две от залите на ТОС са инсталирани и работят компютризирани системи за звукозапис по време на заседанията, като по този начин се свежда до минимум вероятността за пропуски в протоколите.

На интернет - страница на съда <http://www.justicetg.org>, своевременно се публикуват графиците за насрочените дела и постановените актове по свършените дела.

Случайното разпределение на делата е осигурено технически чрез програмния продукт на Висшия съдебен съвет. Председателят и съответният зам.председател въвеждат видовете дела в програмата за определяне на докладчик, след вписването им в регистъра.

ОБЩИ ИЗВОДИ

От изложеното в доклада могат да се обобщят следните тенденции в дейността на Окръжен съд:

Общия брой на **основните видове дела**-наказателни и граждански е **намалял в четиригодишния период** със 137 броя дела. От тях наказателните дела са с 86 по-малко, а граждански дела са с 51 по-малко в сравнение с 2006 година.

Запазено е съотношението между основните видове дела. Като цяло намалява броя на постъпващите основни видове дела. Единствено наказателните втора инстанция запазват сравнителна устойчивост.

В същото време се увеличават, макар и минимално гражданските I инстанция дела, в които са включени и търговските. Чувствително намаляват въззивните граждански дела.

Съдиите от Търговищкия окръжен съд са свършили средно месечно повече от постъпилите дела, но следва да се положат усилия за повишаване на броя на разгледаните дела с цел намаляване на несвършените **„висящите” дела**, макар този показател да е **подобрен**.

Запазена е бързината при разглеждане на делата. **От общо свършените** през годината 775 броя дела в тримесечен срок са били свършени 680 дела или 88 % при 92.4 % за 2008 г.; 96% за 2007 година, т.е. бързината е намалена, макар и минимално, но **при запазени много добри показатели**.

Подобрен е показателят- отлагане на делата, както на наказателни дела, така и на гражданските.

Продължава тенденцията на намаляване процента за отлагане на наказателните общ характер дела – 36.7 % при 43.4 % за 2008 г.; 48% за 2007 година и 50.7% за 2006 година.

От насрочените **ВНОХД** се отлагат 8% от делата при 5.5 % за 2008 г. и 6.9 % за 2007 г.т.е. **показателят е леко влошен**.

От първоинстанционните граждански дела, след първото по делото заседание се отлагат 5.03% от делата при 9.9% за 2008. Показателят е **значително подобрен** - през 2007 година е бил 20.8%.

Подобрен е процента на отложените **въззивни граждански** дела – 8.9 % при 9.2 %. За 2008 г.; 12.8 % за 2007 година и 24% за 2006 година.

Запазено е качеството на работа.

Подобрена е квалификацията на магистратите и съдебните служители.

Запълнен е щата по отношение на съдиите. Необходимо е възстановяването на щатната бройка зам.председател „наказателно отделение”.

По отношение на съдебните служители е необходимо увеличение на щата със „служител по сигурността на информацията” и „служител по регистрация на класифицираната информация”, съгласно изискванията на новия ПСАДм.

Случайното разпределение на делата е осигурено технически чрез програмния продукт на Висшия съдебен съвет.

Председателят разпределя наказателните дела, а съответния зам.председател гражданските и търговските дела чрез въвеждане видовете дела в програмата за случайно разпределение на делата за определяне на докладчик, след вписването им във входящия регистър.

На интернет - страница на съда <http://www.justicetg.org>, своевременно се публикуват графици за насрочените дела и постановените актове по свършените дела.

Подобрени са сградния фонд и техническата обезпеченост.

Основният проблем в тази сфера от дейности от години е изключително **лошото състояние на отоплителната система** и липсата на асансьор. Разнасянето на делата по четириетажната сграда на съда затруднява значително съдебните служители. Въпреки изградената рампа за инвалиди и осигурен достъп до залите на първия етаж, придвижването до по-горните етажи е невъзможно.

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ ОКРЪГ

ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА

БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА

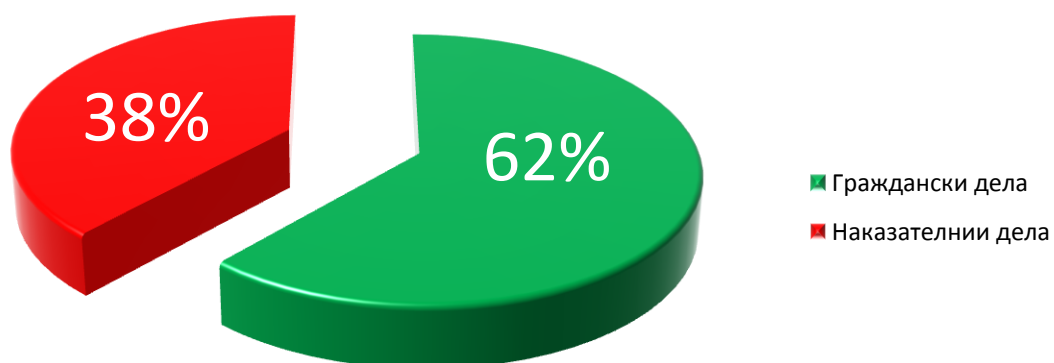
През отчетната 2009 година в районните съдилища от Търговищкия съдебен окръг са постъпили **ОБЩО 4562 броя дела** /при 3935 броя дела за 2008 година, 5210 дела за 2007 година и 5807 за 2006 година /, от които:

ГРАЖДАНСКИ – 2813 при 2225 броя за 2008, 3294 броя за 2007 година и 3824 броя за 2006 година.

НАКАЗАТЕЛНИ – 1749 при 1710 броя при за 2008, 1916 броя за 2007 година и 1983 броя за 2006 година.

Графика 6

Постъпили дела в районните съдилища по видове

Видно е, че намалява относителния дял на наказателните дела.

Обобщените данни за съдебния окръг за всички дела са посочени в таблица - приложение 3.

Явно е, че е налице тенденция към намаление в постъплението на делата, най-вече на гражданските дела в четиригодишния период и в по-малка степен на наказателните дела. В същото време гражданските дела са с 588 броя повече от 2008 г.

Средното месечно постъпление по щат на един съдия на база 12 месеца е 18.1 дела при 17.25 дела за 2008 г.; 21.71 дела за 2007 година и 24.2 дела за 2006 година, т.е. намалено е постъплението по този показател в четиригодишния период, но е увеличено спрямо 2008 година.

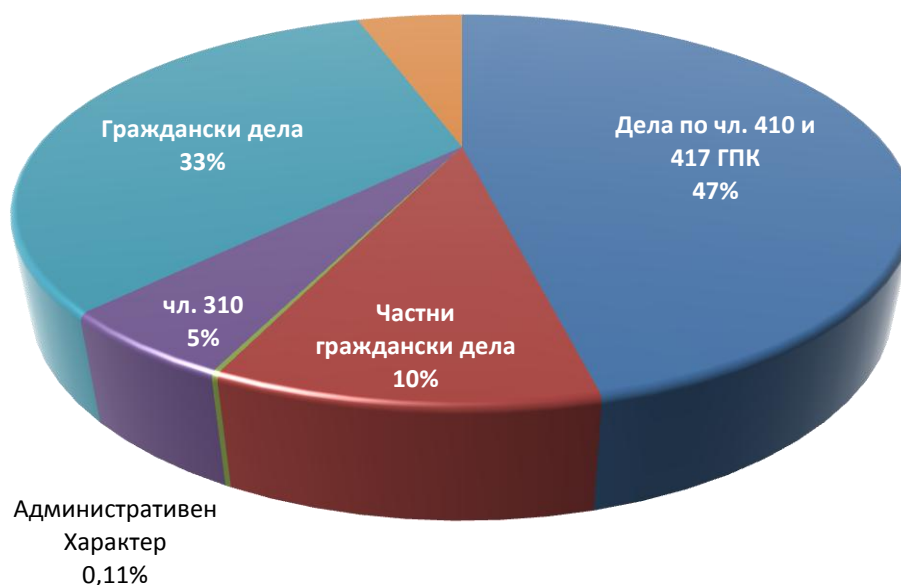
По съдилища постъплението през 2009 г. в сравнение с 2008 година е както следва: **ТРС – 20.4 дела** при 19.14 за 2008 година; **ПРС – 17.5 дела** при 16.4 дела за 2008 година, и за **ОРС – 13.7 дела** при 13.6 дела за 2008 година т.е. **при ТРС и ПРС има минимално увеличение и устойчивост при ОРС.**

Постъпление по отделните видове граждански дела.

Общо постъпили - 2813 броя граждански дела, от които: граждански дела по общия ред 924 броя; производства по чл. 310 от ГПК 145 броя; административни 5 броя; частни граждански 288 броя; дела по чл. 410 и 417 б. „в-з” от ГПК 1305 броя; други 146 броя.

Графика 7

Постъпили граждански дела по видове в районните съдилища през 2009г.

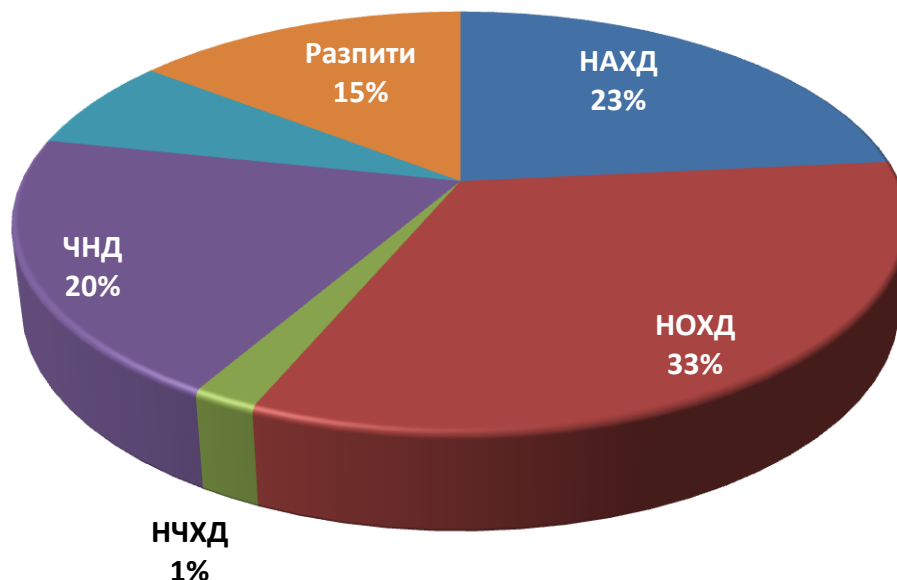
Постъпление по отделните видове наказателни дела.

Общо постъпили - 1749 броя наказателни дела, от които:

- НОХД 576 броя
- НЧХД 35 броя
- Дела по 78а от НК 125 броя
- ЧНД 349 броя
- Разпити 254 броя
- АНХД 410 броя.

Графика 8

Постъпили наказателни дела в районните съдилища по видове през 2009г

БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

От общия брой на делата за разглеждане в районните съдилища от Търговищкия съдебен окръг - 5044 са били свършени 4559 дела, от които: 3795 дела с произнасяне на акт по същество и 764 броя прекратени. Останали са несвършени 485 дела при 482 дела за 2008 година т.е. **показателят е запазен.**

В законоустановения тримесечен срок са били решени 4229 броя дела или 93% при 86% за 2008, 87% от делата за 2007година и 88% за 2006 година, т.е. **увеличена е бързината** в сравнение с предходния период. Най-голяма бързина са показали ТРС и ОРС - 95%, като са подобрили показателя, следвани от ПРС - 85% , който също е подобрил показателя.

Графика 9

Постъпили, свършени, свършени в тримесечен срок и несвършени дела в районните съдилища

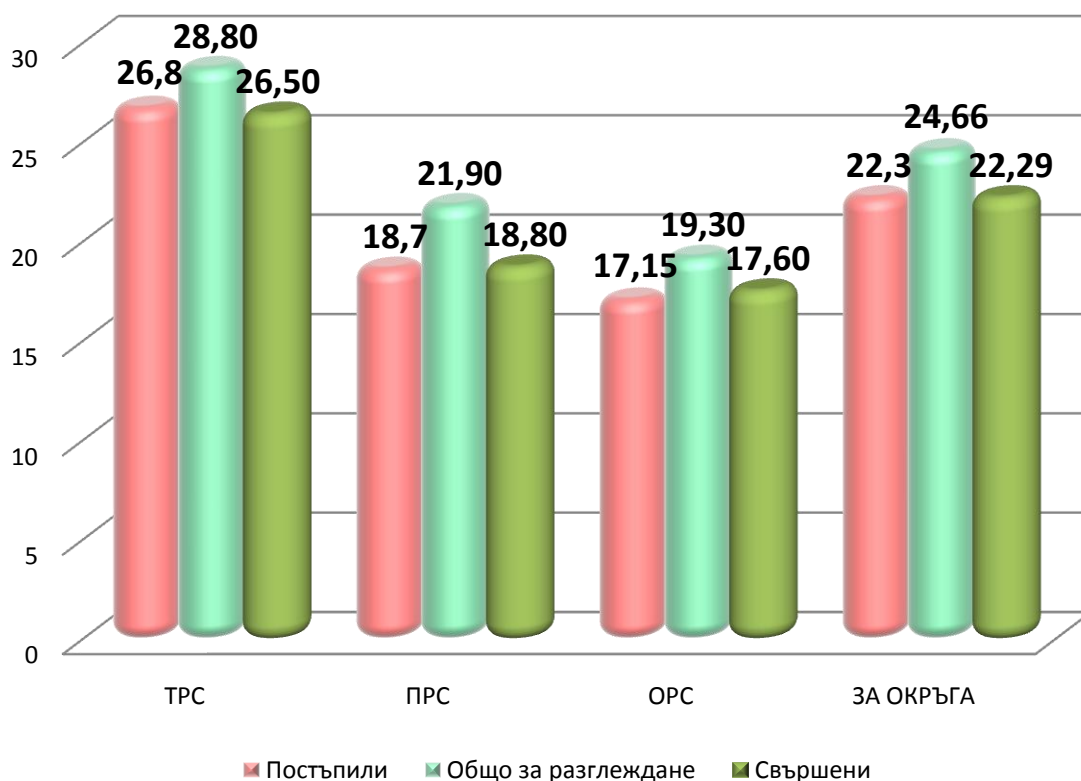
Средномесечната **натовареност по дела за разглеждане ПО ЩАТ** през 2009 година е била **20.02 броя** при 19.27 за 2008 г., 24.39 за 2007 година и 26.92 дела /2006 година/, от които са **свършвани 18.09** при 17.15 за 2008 г., 22.48 за 2007 г. и 24.24 броя дела /2006 година/.

Сравнението между средномесечно **постъпление** по щат на един съдия **/18.1 %/**, натовареност по дела за разглеждане **/20.02/** и натовареност по **свършени дела /18.09/** сочи, че **съдилищата успяват да решат постъпилите** през годината дела, но следва да положат усилия за свършване и на делата за разглеждане.

Действителната натовареност на районните съдии съм посочил в / Графика 10 /

Графика 10

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ В РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ ТЪРГОВИЩКИ СЪДЕБЕН ОКРЪГ ЗА 2009 г. СПОРЕД ПОСТЪПИЛИТЕ, РАЗГЛЕДАНИТЕ И СВЪРШЕНИ ДЕЛА

В отделна сравнителна таблица съм отразил движението на основите видове дела: граждански дела за всеки районен съд и общо за окръга, НОХ и НЧХ дела /общо/. По тези показатели съществува сравнителен материал за страната и представлява интерес за нивото ни на работа. /Приложение 4/.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Видно от данните за гражданските дела, от общо свършените през 2009 година 2805 дела в районните съдилища от съдебен окръг Търговище 2576 дела са свършени в 3 месечен срок или 92 % при 81 % за 2008 година; 84% и 88% за предходния период т.е. **показателят бързина за окръга е подобрен и е най-висок за четиригодишния период.**

По съдилища в сравнение със 2008 г., 2007 година и 2006 година **показателят бързина - свършени в 3 месечен срок дела е както следва:**

ОРС – 96% за 2009 г. при 78% за 2008; 89% за 2007 година и 95% за 2006 година;

ТРС – 95 % за 2009 г. при 86 %; 59 % и 69% преди;

ПРС—78% за 2009 г. при 71%; 59% и 70% преди.

От показателите е видно, че **всички районни съдилища са подобрили показателите си за бързина.**

Отлагане на делата /по справка I от отчетите на районните съдилища по граждански дела/:

ТРС от насрочените 829 дела са отложени 220 дела или **26.54 %** при 51.2% за 2008 г. ; 40% за 2007 година;

ПРС насрочени - 475 дела, отложени - 207 дела или **43.58%** при 38.3 за 2008 г.; при 38% за 2007 година;

ОРС насрочени - 324 дела, отложени - 48 дела или **14.82 %** при 45.8% за 2008 г. ; 50% за 2007 година.

От общо насрочени - 1628 дела са ОТЛОЖЕНИ 475 дела или 29.18 % при 46.5 % за 2008 г. и 42 % 2007 година.

Показателят е подобрен.

Отложени ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА, без първото по делото заседание.

За съдебния окръг **отложените** граждански дела са **11.67 %** при 23.65% за 2008 г.; 18.4% и 13.4% за предходните години т.е. **показателя е подобрен.**

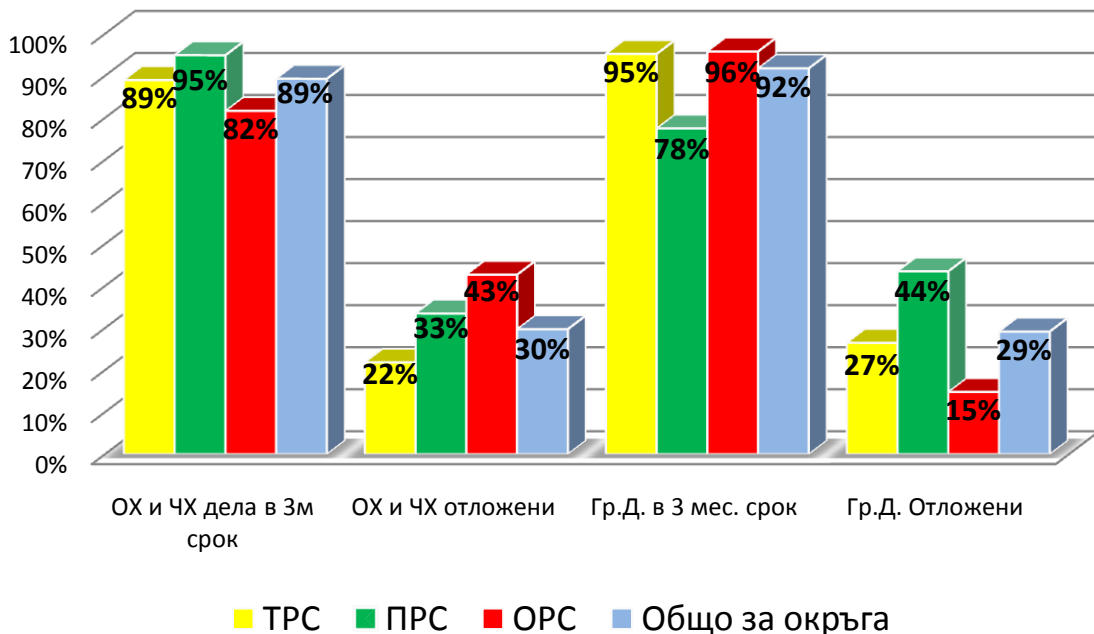
Най-малко граждански дела са били отложени в **Омуртагския районен съд** – 4.6 % при 14.7% за 2008 г.; 13.6% за 2007 година и при 10% за 2006 година;

Търговищкият районен съд е отложил 9 % от делата при 29% за 2008 г.; 21% за 2007 година и при 9% за 2006 година т.е. **показателят е значително подобрен.**

В **Поповския районен съд** са отложени най-много дела 21% при 21% за 2008 г.; 16.4 % за 2007 година и при 28% за 2006 година, но в четиригодишния период показателят се подобрява.

Графика 11

СРАВНИТЕЛНА ГРАФИКА ЗА СВЪРШЕНИТЕ В ТРИМЕСЕЧНИЯ СРОК И ПРОЦЕНТА НА ОТЛОЖЕНИТЕ СПРЯМО НАСРОЧЕНИТЕ ДЕЛА В ТРС, ПРС, ОРС ЗА 2009 г.

НАКАЗАТЕЛНИ ОБЩ И ЧАСТЕН ХАРАКТЕР ДЕЛА

Видно от данните за наказателните ОХ и ЧХ дела, **от общо свършените** през 2009 година 626 дела в районните съдилища от съдебен окръг Търговище 559 дела са свършени **в 3 месечен срок- 89 %** при 86% за 2008 г. при 82.7% за 2007 година т.е. продължава да се **подобрява бързината**.

Най-добър е показателят за Поповския районен съд – 94.92%, следван от Търговищкия районен съд – 89.06% и Омуртагския районен съд – 81.67%. **Търговищкият и Поповският районен съд са подобрили показателя, а Омуртагският го е влошил.**

Съотношението на **отложените към насрочените ОХ и ЧХ дела** сочи, че в съдилищата от съдебния окръг през 2009 година са били отложени 29.75% при 30.6% от делата за 2008 година; 29.7% през 2007 г., а през 2006 година те са 24.8%. Наблюдава се **леко подобряване на този показател**. Най-малко наказателни дела са били отложени в Търговищкия районен съд- 21.85 %, следвани от Поповския районен съд, а именно 33.47 % и Омуртагския районен съд – 42.7 % Единствено **Търговищкия районен съд** е подобрил показателите си, докато другите две съдилища са ги влошили.

Показателят останали несвършени **“висящи”** ОХ и ЧХ дела е подобрен – 60 броя при 75 броя за 2008 година, а през 2007 година са били 97 броя. Изложените данни касаят само наказателните общ и частен характер дела.

Считам за целесъобразно да посоча и цифрите касаещи работата по всички **НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА**, разгледани от районните съдилища в съдебен окръг Търговище.

От общо свършените през 2009 година 1754 наказателни дела в районните съдилища от съдебен окръг Търговище 1653 дела са свършени в 3 месечен срок или 94% т.е. **бързината на разглеждане на всички наказателни дела е подобрена и е много по-добра от тази само за ОХ и ЧХ дела.**

Подобрен е показателят останали несвършени **“висящи”** НАКАЗАТЕЛНИ дела - при 132 дела в началото на периода, в края са останали **“висящи”** 127 дела.

Оправдателни Присъди 2009 г.

Съд	Съдени лица		% спрямо общо	Осъдени лица		% спрямо осъдените лица
	Общо	Оправдани		Общо	Оправдани	
ОРС	123	6	4.9 %	109	6	5.5 %
ПРС	189	3	1.6 %	175	3	1.7 %
ТРС	376	5	1.3 %	369	5	1.3 %
Общо	688	14	2 %	653	14	2 %

От изложените данни в таблицата е видно, че процента на оправданите лица е изключително нисък, както спрямо съдените, така и спрямо общо осъдените лица за районните съдилища от съдебен окръг Търговище.

Най-висок е процента на оправдателни присъди в РС Омуртаг, като е по-нисък от предходния отчетен период.

В докладите е направен подробен анализ на постановените оправдателни присъди.

Като причина за постановяване на оправдателни присъди се сочи недобрата работа на досъдебното производство: Основната причина за постановените оправдателни присъди по НОХ делата е недоказаност на повдигнатите обвинения, явна несъоставомерност на деянието – предмет на обвинението.

Недоказването на обвиненията се дължи до голяма степен на недостатъчния доказателствен материал, събран от разследващите органи. Това е налагало, с оглед разпоредбата на чл. 107, ал. 2 НПК, съдебните състави да отлагат съдебни заседания с цел събиране на доказателства, посредством които да се разкрие обективната истина по делото.

Въпреки положените усилия по някои дела се оказва, че в своята съвкупност всички събрани доказателства не могат да обосноват извода за виновност на подсъдимото лице и съответно са постановявани оправдателни присъди. По едно от делата на ПРС е приложен чл. 9, ал. 2 от НК.

По 9 от НОХ делата обвинението е било за престъпления против собствеността, по 3 от НОХ делата обвинението е било за престъпления против стопанството, по 1 от НОХ делата обвинението е било за престъпления против личността и по 1 от НОХ делата обвинението е било за документно престъпление.

Следва да се отбележи, че спрямо 2008 година процента на оправданите лица е два пъти по-нисък, както спрямо съдените, така и спрямо общо осъдените лица.

КАЧЕСТВО НА ПОСТАНОВЕНИТЕ АКТОВЕ

Резултатите от свършените въззивни дела от Окръжен съд по обжалвани наказателни и граждански дела като цяло за съдебен окръг Търговище съм посочил в разделите от доклада – въззивни наказателни и въззивни граждански дела. Обобщил съм накратко основните причини за отмяна на постановените съдебни актове.

За по-голяма прегледност изготвих сравнителни таблици за резултатите по съдилища и видове дела, както и процентното съотношение за всеки районен съд спрямо свършените от Окръжен съд дела през 2009 година по обжалвани техни актове.

В докладите на районните съдилища се съдържат данни за резултатите от обжалване, които не съвпадат напълно с тези посочени по-долу. Причина за това е, че част от делата, разгледани от Окръжен съд през предходния отчетен период, се връщат в районните съдилища през настоящия отчетен период.

РЕЗУЛТАТИ ПО ОБЖАЛВАНИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБЕН ОКРЪГ ТЪРГОВИЩЕ ЗА 2009 г.

Постъпили дела от РС	Свършени дела от ТОС	Отменени присъди	% спрямо свършените	Изменени присъди	% спрямо свършените	Потвърдени присъди	% спрямо свършените	Прекратени дела	% спрямо свършените
ТРС	69	12	17%	14	20%	36	52%	1	1.4%
ПРС	27	1	4%	5	19%	15	56%	2	7.4%
ОРС	23	6	26%	5	22%	9	39%	1	4.3%
За окръга	119	19	16%	24	20%	60	50%	4	3.4%

Видно от данните, 50% от присъдите и решенията на първоинстанционните съдилища се потвърждават при 62 % за 2008 година, 20 % се изменят- при 14.5 % за 2008 г., 16 % се отменят- при 18.5 % за предходната година и в 3.4 % производството пред въззивната инстанция се прекратява- при 4.5 % преди т.е. запазено е качеството на работа

Най-голям е процента на потвърдените присъди на Поповския районен съд, а най-малък на Омуртагския районен съд. Най-малко присъди се отменят по делата на Поповския районен съд. Най-много по делата на Омуртагския районен съд.

Процентното съотношение на отменени, изменени и потвърдени присъди сочи като най-добре работил по наказателни дела Поповския районен съд.

ЗАБЕЛЕЖКА: в таблицата за предходния период не са били включени НАХДелата, поради което и не може да се направи точна съпоставка, но като се има пред вид, че броя на включените НАХД е 13 дела, видно е подобряване качеството на работа с оглед намалелият брой отменени актове.

В ДОКЛАДИТЕ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА са посочени резултатите от въззивната проверка на постановените през отчетния период съдебни актове:

ОМУРТАГСКИ РАЙОНЕН СЪД- От общо 49 броя обжалвани и протестирани наказателни дела най-голям е броят на обжалваните присъди по НОХД – 17, а по НЧХД е 7. От постановените решения по НАХД /по ЗАНН/ обжалваните са общо 10 броя. Резултатите от инстанционната проверка на обжалваните съдебни актове по наказателни дела показват, че от всички върнали се през годината 48 обжалвани и протестирани дела – 34 броя присъди и решения и 14 броя определения, 33 съдебни акта са потвърдени, 10 акта са изменени, а 4 са отменени изцяло и делата са върнати за ново разглеждане. Изменението на съдебните актове се изразява в промяна на правната квалификация на престъплението, в промяна на вида или размера на наказанието, както и изменение в гражданската част на присъдата досежно размера на обезщетението по гражданския иск. Основания за отмяна на съдебните актове и връщане на делата за ново разглеждане са допуснати нарушения на процесуалните правила – липса на мотиви досежно приети от съда изводи за съставомерност на деянието, допуснати нарушения от съдебния състав при приемане за съвместно разглеждане на гражданския иск.

През касационна проверка е преминало само едно НОХД, като съдебният акт, постановен по него от РС – Омуртаг, е потвърден изцяло.

От изложените данни следва извода, че 69% от проверените от горна инстанция наказателни дела са с потвърдени съдебни актове.

ПОПОВСКИ РАЙОНЕН СЪД- в доклада се сочи, че:

След въззивна и касационна проверка в рамките на отчетния период от обжалвани и протестирани дела са потвърдени присъдите по 30 наказателни дела; изменени са 5 наказателни и отменени по 5 наказателни. От обжалваните общо за годината наказателните дела са 69 броя.

Изводите, които са направени за наказателните дела са, че по-голямата част от присъдите след обжалване или протестиране се потвърждават, след което следват изменените присъди - по правило, досежно размерите на наложените наказания, и на последно място отмените съдебни актове. В частта оправдателни присъди с резултат от въззивната инстанция има само едно отменено осъдително решение по чл. 78а НК и постановено ново оправдателно решение от ТОС, като няма отменена осъдителна присъда и постановена нова оправдателна присъда от въззивния съд. Масовите случаи на изменени присъди се отнасят до размерите на наложените наказания, като във въззивната инстанция или поради нови доказателства, или поради неправилна индивидуализация на наказанията от първоинстанционния съд те се намаляват или заменят с по-леки. За поредна година следва да се отбележи, че липсва протест на Районна прокуратура против постановена присъда, само в частта и досежно размера и/или вида на наказанието и протестите касаят единствено оправдателните присъди.

ТЪРГОВИЩКИ РАЙОНЕН СЪД

За отчетната 2009 година са обжалвани и протестирани общо 232 съдебни акта.

От тях НОХД – 43 , от които потвърдени 28, отменени – няма, изменени -8, висящи- 7; НЧХД – 22, от които потвърдени 12, отменени – 3, изменени -2, висящи -5; НАХД по чл. 78 а от НК – обжалвани - 7, потвърдени 2, отменени -3, изменени – 1, висящи – 1; ЧНД – обжалвани 58, потвърдени 40, отменени - 9, изменени – 8, висящи -1; НАХД –обжалвани 102, потвърдени – 66, отменени - 19, изменени -6, висящи -11.

Извода от гореизложените данни:

От обжалвани и протестирани съдебни акта – общо 232, са потвърдени 63% , отменени – 14.65%, изменени – 10.77%, висящи – 10.77 %.

ПРИЧИНИ ЗА ОТМЯНА на постановените актове:**За ОМУРТАГСКИЯ РАЙОНЕН СЪД-**

Поради допуснати съществени процесуални нарушения са отменени два акта- по нахд№ 138/2009г и по нчхд № 225/2008г ; по нохд№ 164/2009г присъдата на ОРС е била отменена от ТОС и е постановена нова присъда,след извършена преоценка от въззивния съд на материално правните предпоставки за осъждане на подсъдимия ; поради неправилно приложение на закона е отменено определение по Ч.Н.Д.№101/09г, с което е била взета мярка”задържане под стража” ,като спрямо обвиняемия,въззивния съд е взел друга по-лека мярка- „парична гаранция” ; адм съд е отменил решение по нахд№ 184/2008г ,с което е било отменено Н.П. на РИОКОЗ, като съответно е потвърдил издаденото Н.П. ,приемайки,че неправилно РС е приложил чл.28 от ЗАНН; решение по нахд№ 140/2008г, с което е било потвърдено Н.П. на РИОКОЗ , отменено от Административен съд

Съобразявайки броя на отменените актове и главно съображенията, наложили отмяната на същите, направените констатации отразяват подобрените показатели за качеството на работата.

За ТЪРГОВИЩКИЯ РАЙОНЕН СЪД-

Решение № 72 от 23.02.2009 година, постановено по НАХД № 15/2009 г. ТРС – отменено и върнато на Търговищката районна прокуратура на основание чл. 335, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 334, т.1, предл. първо от НПК;

Решение № 118 от 16.03.2009 година, постановено по НАХД № 57/2009 г. ТРС – отменено и върнато на Търговищкия районен съд за изпълнение на процедурата по чл. 243 ал. 6 от НПК по ЧНД956/08 г. на ТРС. Нарушени са процесуалните права на обвиняемия. Така също и по НЧХД 817/08 г. и НАХД 538/08 г.;

Поради липса на мотиви и противоречие между мотиви и диспозитив са отменени НОХД 33/08 г. и НОХД 358/09 г.;

Поради необоснованост са отменени НЧХД 594/08 год., 99/08 г., 810/08 г.;

Поради нарушение на материалния закон са отменени НАХД №№ 574/09, 715/08 г.; НЧХД № 677/08 г.

При решени по същество 684 броя дела в отчетния период, отменените 12 броя съдебни актове и то предимно на процесуално основание, сочат на много добро качество на работа на „наказателно отделение“.

За ПОПОВСКИЯ РАЙОНЕН СЪД-

Решение № 34 от 19.02.2008 година, постановено по НАХД № 498/2007 г. ПРС – отменено и върнато за ново разглеждане на ПРС на основание чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК; Решение № 177 от 08.06.2009 година, постановено по НАХД № 137/2009 г. ПРС – обявено за нищожно и върнато на Поповския районен съд за ново разглеждане на основание чл. 355, ал. 1, т. 3 от НПК. Решение № 62 от 24.03.2009 година, постановено по НАХД № 408/2008 г. ПРС – отменено и върнато за ново разглеждане на ПРС поради липса на мотиви; Решение от 06.04.2009 година, постановено по НАХД № 477/2009 г. ПРС – отменено изцяло, като е признат подсъдимия за невинен.

Отменените съдебни актове на процесуално основание и един по същество не оказват влияние на доброто качество на работа на „наказателно отделение“ на ПРС.

**РЕЗУЛТАТИ ПО ОБЖАЛВАНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА НА
РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБЕН ОКРЪГ ТЪРГОВИЩЕ
ЗА 2009 г.**

РЕЗУЛТАТИ ОБЖАЛВАНИ ДЕЛА РС СВЪРШЕНИ ОТ ТОС	ТРС		ПРС		ОРС		ДРУГИ		ОБЩО	
	бр	%	бр	%	бр	%	бр	%	бр.	%
отменени	29	22%	6	17%	9	26%	1	100%	45	22%
изменени	26	20%	8	22%	6	18%	-	-	40	20%
потвърдени	62	48%	15	42%	17	50%	-	-	94	47%
обезсилени	2	2%	1	3%	-	-	-	-	3	1%
прекратени	11	8%	6	16%	2	6%	-	-	19	10%
СВЪРШЕНИ ДЕЛА от ТОС	130	100%	36	100%	34	100%	1	100%	201	100%

***Забележка:** за всеки съд процентите са спрямо свършените дела*

Видно от данните, 47% от решенията на районните съдилища по граждански дела се потвърждават от въззивната инстанция- при 41% за предходния период , 20% се изменяват – при 18.7 % за 2008 г., 22% се отменят – при 22.5 % преди, в 1 % от случаите решенията са били обезсилени- при 8 % и в 10% от делата, производството е било прекратено пред въззивната инстанция- при 9.5 % за предходния период , т.е. подобро е качеството на работа на районните съдилища по граждански дела.

Най-голям е процента на потвърдени решения на Омуртагския районен съд, следван от Търговищкия районен съд, а най-малък на Поповския районен съд. От отменените решения най-висок е процента на делата на Омуртагския районен съд, а най-малък на Поповския районен съд. Търговищкият районен съд е със среден за съдебния окръг показател. Процента на обезсилените решения е минимален, като Омуртагския районен съд няма обезсилени решения.

Процентното съотношение на отменени, изменени, обезсилени и потвърдени решения сочи като най-добре работил по граждански дела Търговищкият районен съд.

ПРИЧИНИ ЗА ОТМЯНА на решенията на районните съдилища по ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Причините за отмяната на решенията на районните съдилища са различни, като всеки от районите има своята специфика.

Основните причини от една страна са бездействие на страните или процесуални нарушения при разглеждане на делото, довели до непопълване навреме с доказателства и оттам, при установяване на нови факти – промяна в крайния извод за основателността на иска.

От друга страна, при добре проведен процес и наличие на съответните доказателства, се наблюдават процесуални пропуски при аналитичната дейност на съда, което е довело до необоснованост на решението и оттам до неправилност или нарушение на материалния закон.

Подробен анализ беше направен след проведените ревизии и резултатите и изводите са посочени в докладите от тях. Следва да се отбележи, че с нарастването на професионалния опит на съдиите, расте и качеството на съдебните актове.

Въпреки това, винаги следва да се спазва правилото, че предварителната подготовка на делата и стриктното спазване на процесуалните норми, във всички случаи допринасят както за постановяването на действителни и допустими решения, така и за тяхното качество.

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ:

През 2009 година в районните съдилища от съдебен окръг Търговище по щат е следвало да работят 24 съдии, 4 съдия-изпълнители и 4 съдии по вписванията, от които:

В ТРС има щат за 11 съдии, 2 съдия-изпълнители и 2 съдии по вписванията. В действителност са работили 10 съдии /незаета е 1 бройка съдия/, 2 съдия-изпълнители и 2 съдии по вписванията;

В ПРС има щат за 8 съдии, 1 съдия-изпълнител и 1 съдия по вписванията. В действителност са работили 5 съдии, 1 съдия – изпълнител и 1 съдия по вписванията;

Незаета е бройката за длъжността "заместник на административния ръководител-заместник-председател".

От 14.09.2009 година със заповед №323 от 19.08.2009 година на Адм.ръководител – Председател на Апелативен съд гр. Варна, съдия Каролина Неделчева е командирована за срок от 6 месеца в Окръжен съд гр. Варна.

В ОРС има щат за 5 съдии, 1 съдия-изпълнител и 1 съдия по вписванията. В действително работят 4 съдии, 1 съдия-изпълнител и 1 съдия по вписванията. Незаета е щатната бройка за длъжността "заместник на административния ръководител-заместник председател".

Общия брой на служителите през годината е както следва: в ТРС 27 броя, в ПРС 20 броя и в ОРС 16 броя, т.е. общо 63 броя служители.

В докладите се поставят следните искания за:

В доклада на ТРС се поставя въпроса за увеличаване на щатната численост на съда, с оглед изпълнение на изискванията за работа по ПСАДм, а именно: 1 щ.бр. за „Служител по сигурността на информацията“; 1 щ.бр. за Съдебен статистик; 1 щ.бр. за деловодител който да обслужва "Бюро съдимост", 1 щ.бр. за призовкар и 1 щ. бр. за чистач.

В доклада на ОРС е посочено, че не е налице нужда от бъдещо увеличаване щата на магистратските места. Разкриването на щатна бройка за длъжността "съдебен администратор" би подпомогнало цялостната дейност в съда. Нуждата от разкриване на една бройка за длъжността "съдебен деловодител – наказателни дела" е компенсирана до известна степен с възлагането на деловодни функции на служителя, заемащ длъжността "съдебен архивар". Общия извод в доклада е, че в РС – Омуртаг не е налице належаща нужда от разкриване на нови щатни бройки и от увеличение на щата.

ПРС - няма искания за увеличение на щата.

ОБЩА ОЦЕНКА

ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА през 2009 година

От изложените данни в доклада за районните съдилища от съдебен окръг Търговище е видно, че е налице **тенденция към намаление в постъплението** на делата, най-вече на гражданските дела **в четиригодишния период** и в по-малка степен на наказателните дела. В същото време гражданските дела са с 588 броя повече спрямо 2008 г.

Намалял е относителният дял на постъпилите наказателни дела.

От **гражданските дела** най-висок процент на постъпление бележат гражданските дела по общия ред и делата по чл. 410-417 ГПК.

Относителният дял спрямо всички постъпили граждански дела е:

33% граждански дела по общия ред при 52 % за 2008

47% заповедни производства при 35 % за 2008 г, като е увеличен дела на заповедни производства.

От **наказателните дела** най-висок е процента на **НОХД – 33 %** спрямо всички, **АНХД – 23 %**, **ЧНД – 20 %** и **разпити – 15%**.

Запазено е съотношението между основните видове наказателни дела.

Увеличена е бързината в сравнение с предходния период- **в тримесечен срок са били решени 4229 броя дела или 93%** при 86% за 2008, 87% от делата за 2007година и 88% за 2006 година, т.е.. Най-голяма бързина са показали ТРС и ОРС - 95%, като са подобрили показателя, следвани от ПРС - 85% , който също е подобрил показателя.

От общо свършените през 2009 година 1754 **наказателни дела** 1653 дела са свършени в **3 месечен срок или 94%** т.е. **бързината на разглеждане на всички наказателни дела е подобрена и е много по-добра от тази само за ОХ и ЧХ дела.**

От общо свършените през 2009 година 626 дела **наказателни ОХ и ЧХ** дела в районните съдилища от съдебен окръг Търговище 559 дела са свършени в **3 месечен срок- 89 %** при 86% за 2008 г. и 82.7% за 2007 година т.е. **продължава да се подобрява бързината.**

Най-добър е показателя за Поповския районен съд, следван от Търговищкия районен съд и Омуртагския районен съд .

Търговищкият и Поповският районен съд са подобрили показателя, а Омуртагският го е влошил.

Съотношението на **отложените към насрочените ОХ и ЧХ дела** сочи, че през 2009 година са били отложени **29.75%** при 30.6% от делата за 2008 година; 29.7% през 2007 г., а през 2006 година те са 24.8%. **Наблюдава се леко подобряване на този показател.** Най-малко наказателни дела са били отложени в Търговищкия районен съд, следвани от Поповския районен съд и Омуртагския районен съд. Единствено Търговищкия районен съд е подобрил показателите си, докато другите две съдилища са ги влошили.

От общо свършените гражданските дела през 2009 година 2805 дела 2576 дела са свършени в 3 месечен срок или 92 % при 81 % за 2008 година; 84% и 88% за предходния период т.е. показателят бързина за окръга е подобрен и е най-висок за четиригодишния период.

Всички районни съдилища са подобрили показателите си за бързина.

Отлагане на делата- от общо насрочените - 1628 дела, отложени - 475 дела или 29.18 % при 46.5 % за 2008 г. и 42 % 2007 година. Показателят е подобрен.

Отложени граждански дела, без първото по делото заседание- 11.67 при 23.65% за 2008 г.; 18.4% и 13.4% за предходните години т.е. показателя е подобрен.

Съдилищата от окръга **успяват да свършат постъпилите дела**, но следва да положат усилия за намаляване на висящите дела, чийто брой е запазен.

КАЧЕСТВО НА РАБОТА:

По наказателни дела - 50% от присъдите и решенията на първоинстанционните съдилища се потвърждават при 62 % за 2008 година, 20 % се изменят- при 14.5 % за 2008 г., 16 % се отменят- при 18.5 % за предходната година и в 3.4 % производството пред въззивната инстанция се прекратява- при 4.5 % преди т.е. запазено е качеството на работа.

По граждански дела - 47% от решенията на районните съдилища по граждански дела се потвърждават при 41% за предходния период , 20% се изменяват – при 18.7 % за 2008 г., 22% се отменят – при 22.5 % преди, в 1 % от случаите решенията са били обезсилени- при 8 % и в 10% от делата, производството е било прекратено пред въззивната инстанция- при 9.5 % за предходния период , т.е. **подобрено е качеството на работа на районните съдилища по граждански дела.**

ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ В РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА

В Омуртагския районен съд от години няма нормални условия за работа, същият се помещава на площ 454 кв.м. на първи етаж от административна сграда, която се ползва от Община гр. Омуртаг. Тази площ и обособените на нея помещения са крайно недостатъчни за нормалното функциониране на съдебната администрация и не позволява да се създадат условия за спокойна работа на съдиите. Наред с това ОРС не е в състояние да подsigури помещения за съхраняване на документи и архив според законовите изисквания, каквито допълнително поставя и Закона за защита на класифицираната информация.

С Решение на Общински съвет град Омуртаг е учредено безвъзмездно право на строеж за Съдебна палата в полза на ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ върху 500 кв.м. в УПИ I кв. 43 по плана на град Омуртаг, издадена е Заповед № 250 /16.05.2006 година. на Кмета на Община Омуртаг и впоследствие е сключен Договор за учредяване право на строеж върху общински парцел от 05.09.2006 година на ВСС - право на строеж за Съдебна палата върху площ от 500 кв.м., безвъзмездно и за срок от 5 години.

След законовата промяна, довела до поемане на управлението върху съдебните сгради от Министъра на правосъдието, до същия неколкократно са изпращани искания за започване на процедура по проектиране на съдебна палата ведно с документите, описващи настоящото състояние, както и сведение за нуждите на съда от помещения. Към настоящият момент проблемът продължава да съществува.

Следва да се вземат спешни мерки от Министерство на правосъдието за строеж на съдебна сграда за нуждите на Омуртагския районен съд, в който от години няма нормални условия за работа и съхраняване на делата.

В Търговищкия районен съд работните помещения не са достатъчни липсват кабинети за системен администратор, регистратура, съдебни секретари и за класифицирана информация /засега проблема е решен само със закупуването на метален шкаф, в който съхраняват секретните документи/.

В Поповския районен съд материалната база е обезпечена. След официалното изграждане и откриване на 27.04.2007 г. на новоизграденото източно крило на съдебната палата, Поповски районен съд е изцяло сградно и технически обезпечен. Създадена е оптимално добра материално-битова обстановка за спокойна и нормална работа както на съдиите, така и за служителите.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ искам да изкажа благодарност на всички съдии и служители от Съдебен окръг Търговище за положените усилия и постигнатите много добри резултати.

м. Февруари 2010 година
гр. Търговище

**АДМ. РЪКОВОДИТЕЛ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОКРЪЖЕН СЪД
ГР. ТЪРГОВИЩЕ:**

/Т. ПЕТКОВ/